

Kırkikinci Hadis

إِنِّي رَأَيْتُ الْبَارِحَةَ عَجَبًا وَرَأَيْتُ رَجُلًا مِنْ أُمَّتِي قَدْ
اِحْتَوَشْتَهُ الشَّيَاطِينَ فَجَاءَهُ ذِكْرُ اللَّهِ فَخَلَّصَهُ مِنْهُمْ

(inni raeytül barihate aceben ve raeytû racülen min ümmeti kadihteveşethüş şeyatinü fecaehü zikrullahi fehalesahü minhüm)

Yani "Bu gece bir takım acaibler gördüm. Ümmetinden bir adam gördüm, şeytanların hükmünde tavassufl ediyor. Hemen zikrullah geldi, şeytanların tasallutundan kurtardı." Kenzül-ummal C- 15 No: 43592

Bu hadis-i şerifin esrarı :

Şimdi zakirin kalbine zikir girdiğinde, zikrin nuru ortaya çıkar. Şeytanları koğar. Garizî harareti söner. Hayvanî şehvetler tamamıyla söner.

Şimdi şeytanın hakikati, hakikat-i muhammediyyenin garizî hararetinin kelimesinden yaratılmıştır. Önceleri ismi Azazil, künyesi Ebu mürrre. Önceleri Cenab-ı Hakka karşı "senden başkasına ibadet etmem. Beni ateşten, Adem'i topraktan yarattın. Ateş ulvî, toprak süflüdür." diyerek aklı kıyas yaptı. Batılı hak sureti ile göstermesiyle iblis oldu. Lanet elbisesini giydi. Hakkın huzurundan koğuldu. Doksan dokuz esmanın dâllinin mazharı olup, batılı hak suretinde göstererek ademoğlunu saptırır. (fehruc) فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ

minha feinneke racim) Hicr-34. Çık ordan, zira sen kovuldun

Yani " Ulvî makamdan süflî merkeze tenezzül et " (leim) لَئِن أُخْرَجْتَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَأَخْتَنُكَ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا " iblis dedi : " ahharteni ila yevmil- kıyameti lehtenikenne zürriyyetehü illa kalilen) Ya rabbi benim ecelimi kıyamete kadar tehir edersen, elbette ademin zürriyyetini saptırırım. Ancak az kimseler benim sözümünden kurtulur. "

قَالَ الذُّقْبُ لَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاءُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا

(kalezheb femen tebiake minhüm feinne cehenneme cezaüküm cezaen mevfüra) "Allah dedi : Git, her kim sana tabi olursa, onlar için mükemmel cehennem vardır. "

وَاسْتَفْزِرْ مَنْ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْلِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجْلِكَ وَشَارِكِهِمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعَدْتَهُمْ وَمَا يُعِدُّهُمْ الشَّيْطَانُ إِلَّا عُرُورًا

(vestefziz meniste minhüm bisavtike veeclib aleyhim bihaylike ve racilike ve şarikhüm fil emvali vel evladi ve idhüm ve ma yeidühümüş şeytanu illa gurura) " Acele git, gücün yettiği kadar sesinle, askerinle, ayağınla onların malında ve evlatlarında ortaklık et. Onlara dalalet suretinde hakkı va'det. Ancak şeytanın va'di gururdur." İsra 62, 64.

İblis, zat-ı haktan bu emri alınca, sevincinden yer küreyi doldurdu. " Bu sevincin nedir? " diyerek melekler sordu. " Mukarreb peygamberlere vermediği hıl'ati ve rütbeyi bana verdi. Bu ferd makamında ben nail olduğuma sevinirim. " Şimdi şeytanın sesi çalgılar, danslar, tiyatrolardır. Süvarileri, ilmiyle âmil olmayan, tarikat aleyhinde kötüleyen, zalimleri medheden hatiplerdir. Şeytanın piyade

askerleri, ilimsiz âbidlerdir. Ucub ve riya ile ibadetlerini imha ettirir. Mallarında ortaklığı, hırs, tamah ve meşru olmayan kazançlarıdır. Evlatlarında ortaklığı, besmelesiz ve şer'i nikahsız meydana gelen evlatlarıdır.

(inne keydeş- şeytani kane daife) " **إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا**

Esasen şeytanın hilesi zayıftır." Nisa - 66. Şeytanın fiilen kuvveti zayıftır. Fakat kalb aynasına girip vesvese ve iğva eder. Şeytanî havatır, kesif olan bir cismin ayna üzerinde görünmesi gibidir. Mesela aynanın karşısına yılan, köpek çıksa veya domuz çıksa, aynaya tesir etmez. Şeytan iğvası, hırs, tamah, vesvesesi köpeğin ayna üzerinde geçmesi, şehvetlerle vesvesesi, mecusî, papaz, kefere vesvesesidir. Fiilen işlemedikçe, şeytanî havatırdan mes'ul değildir.

Eğer ayna üzerine latif bir cisim, güneş çıksa, ziyası kalbe girer. Meleğe ait havatır ki daima kalbe hayır bırakır. Hakiki alimlerin ayet, hadis sözleri, güneş gibi latif cisimdir. Kalbe girer, istidatlı olan kalblere tesir eder.

Hazretü Ömer gibi hakiki alimlerin sözleri, istidadı olmayan kalblere tesir etmez. Ebu cehilin kalbi gibi.

Rabbani ilham, yukarıdan gelir. Peygamberlere gelirse vahiy, evliyaya gelirse ilhamdır. Nefsin havatırı cesedden gelir. Mübahlardır. Hayvanî ruhun yiyip, içip giymesi gibi.

Kırküçüncü hadis

أَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى خَلَقَ الْخَلْقَ
فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ ثُمَّ جَعَلَهُمْ فِرْقَتَيْنِ فَجَعَلَنِي فِي
خَيْرِهِمْ فِرْقَةً ثُمَّ جَعَلَهُمْ قَبَائِلَ فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ قَبِيلَةً
ثُمَّ جَعَلَهُمْ بِيُوتًا فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ بَيْتًا فَأَنَا خَيْرُكُمْ بَيْتًا
وَأَنَا خَيْرُكُمْ نَفْسًا

(ene Muhammedünibnü abdil-muttalib, inneallahe teala halakal- halka fecealeni fi hayrihim sümme cealehüm firkateyni fecealeni fi hayrihim firkaten sümme caalehüm kabaile fecealeni fi hayrihim kabiletan sümme caalehüm büyüten fecealeni fi hayrihim beyten fene hayruküm beyten ve ene hayruküm nefsen)

Yani " Ben Muhammed b. Abdülmuttalibim. Allah teala yaratıkları yarattı, beni hayırlısı kıldı. Sonra yaratıkları iki fırka yaptı. Beni hayırlı firkadan kıldı. Sonra firkaları kabilelere ayırdı. Beni hayırlı kabileden kıldı. O da Kureyştir. sonra kabileleri hanelere taksim etti. Beni hayırlısından kıldı. O da Haşimdir. Ben hane yönünden sizin hayırlınızım, Hem şeref yönünden eşrefinizim."

Kenzü'l-ummal C -11 No : 31867

Bu hadis-i şerifin esrarı : Allah teala buyurdu :

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُفٌ رَّحِيمٌ

(lekad caeküm rasülün min enfüsiküm azizün aleyhi ma anittüm harisun aleyküm bil- mü'minine raüfün rahim) Yani "Sizin cinsinizden ve ziyade afdalınızdan büyük rasül geldi. Çok kuvvetlidir. Sizin şirkiniz ve dalaletiniz ona meşakkat verir. Sizin iman ve hidayetinize hırslıdır. Mü'minlere rauf rahimdir." Tevbe -128.

Bu ayet-i celilede hazret-i rasülün doğumundan bahsetmeyip, teşrifinden bahis buyuruyor. Hikmeti nedir? "

حُبُّ الْوَطَنِ مِنَ الْإِيمَانِ = hubbül-vatani minel-imani vatani sevmek imandandır." Vatan üçtür :

1-Allahın ilminde ve ayan-ı sabitede merbubiyetimiz ki, ilahi ilimde mevcut, nefsimiz hasebiyle ma'düm olup, vücud kokusu bulmadığı vatan-ı ilmdir. Burada zati sıfatlarıyla mevcuduz. O da vücud, kıdem, beka, vahdaniyet, muhalefetün lil havadis, kıyam binefsihi.

Bu vatanda zati sıfatlarla mücehheziz. Her kişi ilminde mevcut. Evvelimiz ve ahirimiz onun için malum. Nihayetsiz suretlerin yekdiğerinden seçilip tefriki, vahdaniyyet. Her kişinin yekdiğerine benzememesi, mühalefetün lil havadis. Her kişi nefsiyle kaim olması, kıyam binefsihi. Bu vatan elbisesi, nefs-i natıkadır.

نُورٌ مِّنْ نُورِ اللَّهِ مِ الشَّرْقِهَا وَإِلَى اللَّهِ مَغْرِبُهَا قَائِمٌ بِذَاتِهِ لَا يَأْتِيهِ نَارٌ وَلَا ظِلٌّ (nurun min envarillahi minellahi meşrikuha ve ilallahi mağribüha, kaimün bizatihi la eyne) tarifıyla bilinir. Nitekim güneşin nuru mahalsiz ortaya çıkmadığı gibi, bizim de nefs-i natıkamızın mekanı yoktu. Şu halde ikinci vatana lüzum

görüldü. O da ,

2- evvelü ma halakallahü sırrıdır ki, sıfat-ı sübutiyyedir. Hayat ve sairemiz hakikat-i muhammediyeden zahir olduğundan Ebu'l-ervah, denildi. Nefsi natıkamızın bu sıfatlar gömleği oldu. Elestü hitabına bu sıfatlarla kabiliyet kazanıp, bütün adem oğlunda nur-u muhammedî mevcuttur. " كُلُّ مَسْئُودٍ يُؤَدُّ عَلَى فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ (küllu mevlüdin yüledü ala fitratil islami) "her doğan islam fitratı üzerine doğar, hadisi bu hakikate şahit ve delildir.

3-Üçüncü vatanımız, cismani vatandır. Ebul beşer hazreti Ademdir. Cesedimizin babası Ademdir. Şu halde hazreti rasül efendimiz ruhların vatani olan alem-i ervahdan, kevn ve beşeriyet alemine gelmesiyle " لَقَدْ جَاءَكُمْ " lekad caeküm, buyuruldu.

Hazreti rasül efendimizin muhterem babaları Abdullah Mekke ve Medine arasında vefat etmiştir. Dedeleri Abdülmuttalib efendimizin himayesinde iken, anneleri Amine hatun altı yaşında olduğu halde mübarek zevci Abdullahın vefat yerinde defnolunmuştur. Sonraları hazret-i rasül efendimize peygamberlik geldiğinde, anne ve babasının kabrini şerefendirip iman telkiniyle kabul edip mü'min oldukları halde kabirlerindedir.

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا

(inna erselnake şahiden ve mübeşşiran ve neziran ve dâyen ilallahi biiznihi ve siracen münira) ayeti celilesiyle taltif buyurmuştur: yani " Habibim seni alem-i kevn şahid, müjdeci uyarıcı ve Allahın izniyle Allaha çağıran nur saçan parlak bir sirac olarak gönderdim." Ahzab 45, 46.

Hazret-i rasûlün ana-babası hakkında bazı rusum alimleri, imam Azam'ın fıkıh-ı ekberine dayandırarak "مَاتَ أَبُوْنِ رَسُوْلٍ" mate eebeveyni rasûlillahi ala küfrin " yani " rasûlullahın ana-babası küfür üzere öldü " sözleri, kesinlikle İmam A'zam'a iftiradır. Kütüphanesinde-ki kendi el yazmasında bu ibare yoktur.

"مُوتُوا قَبْلَ أَنْ تَمُوتُوا" Şimdi vatan-ı evvel, zat makamıdır. (mütü kable en temütü) hadisinin sırrı, fenafillahtır. Ruhlar aleminde hakikat-i muhammediyyeye tabi olarak sıfat-ı sübûtiyye gömleğini giymemiz, bakabillahtır.

Kevn aleminde unsur ve beşeriyet gömleğini giymemiz, ef'al ve ahkam ve sırr-ı şeriat makamıdır. "وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ"

"إِلَّا لِيَعْبُدُونِ (vema halaktül- cinne vel-inse illa liya'büdün)" Biz insanları ve cinleri ancak bana kulluk etsinler diye yarattım, Zariyat - 56 ayeti ubudiyyetimize delil ve şahiddir.

Kırkdördüncü hadis

إِنَّ النَّاسَ لَيَحْجُونَ وَيَعْتَمِرُونَ وَيَغْرِسُونَ النَّخْلَ بَعْدَ خُرُوجِ يَأْجُوجَ وَ مَاْجُوجَ

(innennase leyehuccüne ve ya'temirune ve yeğrisunen nahle ba'de huruci ye'cûce ve me'cûce)

Yani "Muhakkak insanlar ye'cüc ve me'cücün helakinden sonra, haccederler ve umre yaparlar ve hurma yetiştirirler."

Bu hadisin esrarı : Allah teala buyurdu :

قَالُوا يَا ذَا الْقُرْتَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَى أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا

(kalu ya zel-karneyni inne ye'cûce ve me'cûce müfsidûn fil-ardı fehel nec'alü leke harceni ala en tec'ale beynena ve beynehüm sedden) Kehf - 94.

Zülkarneyn insan vücudunda nefsi natıkadır. Vücut ikliminde seyr u sefer etti. Cenab-ı Hak ona küllî ve cüz'î her şeyi verdi. Hatta ruh güneşinin, beden maddesi olan unsurlara tenezzülünü gördü. vecede inde he kavmen cemadî ruh ve nebatî ruhu buldu.

(kulna ya zel-karneyni imma en tüazzibe ve imma en tettehize fihim husnen) Ey nefsi natika, riyazatla ve helal lokma ile onları

terbiye et.

ثُمَّ اتَّبِعْ سَبِيلَ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطَّلِعُ عَلَىٰ قَوْمٍ

(sümme etbaa sebeben hatta iza beleğa matliaş- şemsi vecedeha tetluu ala kavmin) nefsi natika güneşin doğuşu makamına geldi, orada nazarı akıl, amelî akıl, fikir, firaset buldu. Bunların feyzini, ruh-u kudsdan aldıkları feyzi müşahede etti. Perdesiz ruhanî kuvvelerle müşerref oldu.

ثُمَّ اتَّبِعْ سَبِيلَ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السُّدَيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا

(sümme etbaa sebeben hatta iza beleğa beynesseddeyni vecede min dünihima kavmen la yekadûne yefkahûne kavlen) " Nefs-i natika seyrfillah tenezzül edip, melekût âlemiyle ecsad âlemi arasında bir kavim buldu. Onlar hayvanî ruh ve kuvveleri ki, beş dış duyu ve beş iç duyu, şehvet ve gadaptır. Bunlar hayvanî olduklarından nefsi natikanın sözünü anlamazlar. Yalnız hal diliyle: ye'cüc ki, heva, vehim hissi, me'cüc ki, hayalin vesveseleri, bunlar bizi dünya hırsı ve dünya celbinde ve zor işlerde çalıştırmakla rahatsız ediyorlar. Biz senin kemalatına imdad ve müdrikelerimiz suretiyle yardım edelim. Bizim bedenimiz arzını bozuyorlar, vaktinden evvel ölümümüze sebep oluyorlar, قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي kale ma mekkennî fi hi rabbî.

Nefs-i natika cevap olarak : Rabbim bana küllî ve cüz'î manaları verdi. O kuvvetle mağribe ve meşrika seyr u sefer ettim, " فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ feemînûnî bikuvvetin siz yalnız bana iş ve itaatla yardım edin, أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا (ec'al beyneküm ve beynehüm radmen)aranıza ilmî hikmet ve şer'î kanunla set yapayım, " أَتُونِي زُرَّ الْحَدِيدِ " âtûnî zübaral-hadîd" siz çeşit

hatta "حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصُّدْفَيْنِ قَالَ انْفُخُوا" salih amelleri getirin, " iza sava beynes-sadefeyni kalenfuhû " iki dağ müsavi olduğunda üfürün, zikrullah üç darbesiyle, " حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا" hatta iza cealehû naran" ta ki ateş oluncaya kadar. Ruh-u hayvaninin nefesiyle zikre devam edin.

" Her nefeste Allah adın de müdam, Allah adıyla olur her iş tamâm."

" قَالَ أَتُونِي أَفْرَغْ عَلَيْهِ قِطْرًا" kale âtûnî üfırğ aleyhi kıtran Erimiş bakırları üzerine dökün. Yani : halis niyet ki ilim, ruh, amel ile ceset aranızda olan ruh-u hayvan birleşip yekpare bir sed olur.

"فَمَا اسْتَطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبًا" femestaû en yazherûhü vemastetaû lehû nakben "

Onlar seddi delemesler. " قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنِّي" kale haza rahmetün min rabbî Bu sed kanunu, rabbim tarafından beşeriyetin bakası için rahmettir.

" فَإِذَا جَاءَ وَعَدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَاةً وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا" feiza cae va'dü rabbî caalehü dekkae vekane va'dü rabbî hakkân Rabbimin va'di ki, ölüm geldiğinde, ruh-u nebatî ile imal olunmadıkça yıkılır, amel imkansız olur. Şu anda da beden ölümle harap olur.

"وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ" ve terakna ba'dahüm yevmeizin yemücü fi ba'dîn"

Beden unsuru harap olunca, ye'cüc me'cüc cemadî ruh üzerine istila edip, saîd ise hayali cennete ve vahime-i sultana, şakî ise hayal putları, ateş ve vahşi hayvan suretinde

azap görür. " وَتَفِخُ فِي الصُّورِ فَجَمَعْتَاهُمْ جَمْعًا " ve nüfiha fissuri fecema'nahüm cem'an"

Haşır sûru üflendiğinde hayvanî ve nebatî ruhu toplanıp ruh ve ceset birlikte mahşerde toplanır. Bu ızdırarî ölümdür.

" مُوتُوا قَبْلَ أَنْ تَمُوتُوا " mütü kable en temütü " da ef'alinden, sıfatından, vücudundan fani olup, vücud-u hakkanî ile baki hayat bulur.

Kırkbeşinci hadis

أَيْنَ الرَّاضُونَ بِالْمَقْدُورِ أَيْنَ السَّاعُونَ لِلْمَشْكُورِ عَجِبْتُ
لِمَنْ يُؤْمِنُ بِدَارِ الْخُلُودِ كَيْفَ يَسْعَى لِدَارِ الْغُرُورِ

(eyner- radûne bil maktûr, eynes saûne lil meşkûr, acibtü limen yü'minu bidaril huludi keyfe yes'a lidaril gururi)

Yani " Cenab-ı hakkın ezeli ilminde takdir ettiği mukadderata razı olanlar nerede? Şeriatimizde övülmüş olan işlere cehd u gayretle çalışan mücahidler nerede? Şu kul ki-ebedi olan cennet ve cehenneme iman ettiği halde, bekası olmayan, aldanma evi olan dünya için çalışmasına şaşarım." Kenzü'l-ummal C - 3 No : 5962

Bu hadis-i şerifin esrarı : Allah teala buyurdu :

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ

(vein min şey'in illâ indena hazainühü vema nünezziilihü bikaderin ma'lûm) Yani "Dünya alemine gelen rızıklar ve saire ancak bizim hazinemizden çıkarılır. Ancak halkın ihtiyacı nisbetinde indiririz." Hicr - 21.

Şimdi ilahi hazineler dört çeşittir :

1-Ayan-ı sabite ki, hükmü, ümmül-kitap olan akl-ı külden küllî olarak resmolunması.

2-Nefs-i kül olan levh-i mahfuzda sebeplere bağlanarak resmolunması.

3-Cüz'î semavî nefisler: şeriat lisanında dünya seması,

hakikatte hayal aleminde suret ve şekil zamanla kayıtlı olarak tasviri.

4-Dünya semasında, kalbde vücud bulup fiile çıkması.

Kur'an-ı kerimde ikibinyedyüz Allah ismi vardır. Azamet u celali ve lutfu kemali ve rahmet u cemali toplayıp ihata eden mutlak zat-ı vacib'ul-vücudun ismi olduğundan, zahiren ism-i a'zamını çoklukla zikir buyurmuştur. Sırf ubûdiyyet ve ta'zim makamıdır.

Alemlerin zuhurundan evvel vahdet-i zatta ferdiyetiyle zuhur eder. Alemlerin ezeli ilminde sabit ve ayan-ı sabitede ama-yı rab ve ama-yı merbublara kemmiyet ve keyfiyetlerini bil-kuvve tanzim buyurduğu makam-ı ülûhiyyet-i zattır. Bu gizli hazineden fiile ve zuhura çıkmalarını sevip gınâ-ı zatiyla rububiyetli mertebesine tenezzülüyle üç hazine ortaya çıktı :

1-Vahdet-i zatiyye, 2-Vahdiyyet, 3-Ehadiyyet"ül-esma.

"ولله الشُّكْلُ الْأَعْلَى" "zat-ı ülûhiyyetin misli yoktur, misali vardır." vclillahil meselül ala Nahl - 60.

أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلُّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا

(elem tera ila rabbike keyfe meddezzille ve lev şae lecaalehü sakine şümme caalneş şemse aleyhi delilen) Yani "Habibim, rabbinin rububiyet-i mutlakası kainatın gölgesini alemlerde yaydı. Gölgenin zuhuruna güneşi delil kıldı." Furkan-45.

Yani, habibim güneş vahıdiyyetin perdesidir. Halk hayatı güneşten bilmeleriyle şirkte kalmışlardır. Halbuki Kur'anda dokuzyüz otuzyedide yerinde rububiyet ismini zikir buyurmuştur. Rububiyete ait dokuzyüz otuzyedide esmasının tasarrufu, perde arkasında esmasıyla tasarruf eden, vahıd-i

mutlaktır. Rububiyete ait sözü geçen isimler, ehadiyet isimlerinin mazharları, her mevcut vahıdiyyetten hissesi var, onunla mevcuttur.

Şimdi rububiyette beş hüküm vardır:

1-Telvinde sübut: Zat vahıdiyyeti sabit olup eşyada tasarrufu, eşyanın telvini ve değişikliğidir. Gündüzü uzatıp onbeş saate çıkarması, geceyi kısaltıp dokuz saate indirmesi, şahıslar üzerinde kimine mülk ve saltanat sahibi, kimine zillet vermesi, bütün rububiyete ait isimleriyle eşyada tasarruf eden vahıd-i mutlaktır.

2-Hak, hakkında çeşitli batıl itikad sahiblerine hakim ve sultandır.

3-Yaratıkların ihtiyaçlarını her birerlerinin rızkını vericidir.

"وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا" Bütün ruh sahiplerinin rızkına kefildir." vema min dabbetin fil ardı illa alallhi rizkuha) Hud-6.

Rızık hususunda halk üç kısımdır :

1-Tevekkül erbabı, bitkilerin rızıkları yağmur vasıtasıyla ayaklarına geldiği gibi.

2-Kanaat ehlidir, ehli hayvan, koyun keçiler çobanları vasıtasıyla gezerek, günlük rızıklarını yiyip, 'yarın Allah kerim 'derler.

3-Hırs ehli, dünya ehli ve hatta canavarlar gibi hırsızlık ve cinayetle rızıklarını alan dünya ehlidir.

4-Rububiyete ubudiyettir.

5-Hayati sebeplere bağlamasıdır. Yere tohumu atıp, rızık beklemek gibi.

Kırkıncı hadis

أَهْلُ الْجَنَّةِ عَشْرُونَ وَمِائَةً صَفٌّ ثَمَانُونَ مِنْهَا مِنْ هَذِهِ
الْأُمَّةِ وَأَرْبَعُونَ مِنْ سَائِرِ الْأُمَمِ

(ehlül cenneti ısrune ve miete saffin semanune minha min haziihi l ümmeti ve erbeune min sairil ümemei)

· Yani "Cennet ehli yüzyirmi saf olup bunun seksen saffi Muhammed ümmeti, kırk saffi sair ümmetlerden. Her saffin uzunluğu bin sene, kalınlığı beşyüz senedir." Kenzü'l-ummal C - 12 No : 34513

Bu hadis-i şerifin esrarı : Allah teala buyurdu :

تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ

(ta'rucul- melaiketü ver ruuhu ileyhi fi yevmin kane mıkdaruuhu hamsine elfe senetin) Yani " Beşerin ellibin senede urüc edeceği mesafeyi melekler, ruh bir günde kat eder." (Mearic-4)

Şimdi ruhlar alemi ki, melekut alemidir. O makamdan tenezzül edip misal aleminde suret giyip emlak-i tabaya, unsurlara kadar nüzûlümüzdür. Unsurlardan madenlere bir derece yükselmez. O makamda müddetimizi tamamlayıp bitkiler alemine yükselmek, oradan hayvanlara, oradan ademiyyet ve insaniyyet alemine yükselmek ki, sülûk ve yakaza, inabe, tevbe ve şeri hükümlerle nefsin menzillerine, sonra kalbe, ruha, sırta, hafiye, ahfaya. Ahfada zatullahda

fani olarak bekabillah ile ebedi hayata nail olur.

Ellibin sene inişimiz " كَيَوْمِ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ " keyevmin mıkdaruhu elfe senetin " yükselişimize işaretir.

Afakta ise ömür üçe taksim olunur :

1-Yeryüzünde en kısa ömür, insan nev'inin hayatıdır. Şeriat lisanında yerküreye nisbeten yedibin sene denildi.

2-Hayat sahibine nisbeten hayatın merkezi güneştir. Alem-i kevne gelip :

"هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئاً مَّذْكُوراً"

(hel eta alal insani hınün mined dehri lem yekün şey'en mezkûran) Yani " İnsanın insan vücuduyla mevcut olmazdan evvel, nice dehr ve devirler hasebiyle insan namı yok." İnsan-1 ise, bu hayatımız güneşe nisbetle ikiyüzbin seneye ulaşır.

3-Üçüncü hayat : "وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَى"

(veennehü hüve rabbüş - şî'ra) " O zat rububiyyetinin kemaliyle şî'ranın rabbidir." (Necm-49)

Şî'ra nedir ? Güneşler güneşi ki , maddiyyat aleminden en önce yaratılmıştır. Yerküremizin güneşi ona tabi olduğu gibi, her alemin güneşi ona tabidir. Baka alemi olan ruhlar aleminden ruhların seferi, diğer alemlerin açılışı, ve küremize bakan diğer dünyaların ömürleri ellibin sene olmasına, Kur'anın haber vermesi ile her gününe yedibin sene şer'î günler çarpıldığında, bütün alemlerin ömrü, beka mülkünden gelip fena mülkünde, yüzyirmi altı milyar sene sonra beka alemine urüc olunur.

Zahir isminin, evvel isminin hükmü, âhir isminin, bâtın isminin tasarrufu geçer, güneşlerin güneşinden hasıl olan maddi alemlerinde aslı ve çekirdeği ve mükemmel meyvesi

olarak âhir zaman peygamberi olan rasûlü's-sekaleyn, ve kane kabe kavseyin efendimizin kemal-i istidat ve kemal-i ahlak yönünden kainatın zübdesi ve en büyük nur-güneşi olmasıyla ancak Kur'ana muhatap ve bütün alemlerdeki mevcudatın peygamberi olması hasebiyle alemlerin Muhammedî birdir.

Nitekim hazreti Musa Tur'da "benden başka kelîm'i var mı?" diyerek hatırası üzerine, diğer alemlerin kırkbin Musa ile Tur'da mükalesini göstermesi, diğer alemlerin varlığına delildir. Diğer alemlerdeki ümmetlerinin toplanmasıyla mahşerde seksen saf olup, her saffın uzunluğu bin, kalınlığı beşyüz sene olması, diğer alemlerden gelen ümmetleriyle demektir.

Kırkyedinci hadis

الْأَعْمَالُ عِنْدَ اللَّهِ سَبْعَةٌ عَمَلَانِ مُوجِبَانِ وَعَمَلَانِ بِأَمْثَالِهِمَا
وَعَمَلٌ بَعَشْرٍ أَمْثَالِهِ وَعَمَلٌ بِسَبْعِمِائَةٍ وَعَمَلٌ لَا يَعْلَمُ ثَوَابَهُ
إِلَّا اللَّهُ تَعَالَى فَأَمَّا الْمُوجِبَانِ فَمَنْ لَقِيَ اللَّهَ يَغْبِئُهُ
مُخْلِصًا لَا يُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا وَجَبَّتْ لَهُ الْجَنَّةُ وَمَنْ لَقِيَ اللَّهَ
قَدْ أَشْرَكَ بِهِ وَجَبَّتْ لَهُ النَّارُ وَمَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً جُزِيَ بِمِثْلِهَا
وَمَنْ عَمِلَ حَسَنَةً جُزِيَ عَشْرًا وَمَنْ أَنْفَقَ مَالَهُ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ ضَعُفَ لَهُ نَفَقَتُهُ الدَّرْهَمُ بِسَبْعِمِائَةٍ وَالدِّينَارُ بِسَبْعِمِائَةٍ
دِينَارٍ وَالصِّيَامُ لِلَّهِ تَعَالَى لَا يَعْلَمُ ثَوَابَ عَامِلِهِ إِلَّا اللَّهُ

(el'amalü indellahi seb'atün amelani mücibani ve amelani biemsalihima ve amelün bışri emsalihi ve amelün biseb'ı mietin ve amelün la ya'lemü sevabehü illallahü teala feemmel mu'cibani femen lekıyallaha yabüdüühü muhlısan la yüşrik bihi şey'en vecebet lehül cenneetü ve men lakıyellahe kad eşrake bihi vecebet lehün naru ve men amile seyyieten cüziye bimisliha ve men amile haseneten cüziye aşran ve men enfaka malehü fi sebilil-İahi du'ife lehü nefakatühüd-dirhemü biseb'ı mietin ved dinaru biseb'ı mieti dinarin vessıyamü lillahi teala, la ya'lemü sevabe amilihi illallahü)

Yani "Allah katında ameller yedi kısımdır. İkişi vacib olanlardır. İkişi emsalidir. Biri bire on emsali, biri bire yedyüz. Bir amel ki, ancak mükafatını Allah bilir. Vacib olanlar: Kişi salih bir amel işleyip Cenab-ı Hakka şirk etmeyerek kavuşsa, ona cennet vacib olur. Bir kul şirkle Allaha kavuştuğunda, cehennem ona vacib olur. Bir kul bir kötülük işlese, cezası mislidir. bir iyilik işlerse, on mislidir. Bir kul bir dirhem tasadduk ederse, mükafatı yedyüz mislidir. Bir amel ki, Allah rızası için oruçlu olsa, mükafatını ancak Allah teala bilir." Kenzü'l-ummal C - 6 No : 16143

Bu hadis-i şerifin esrarı : Allah teala buyurdu :

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

(ya eyyühellezine amenü kütibe áleykümüs sıyamü kema kütibe alellezine min kabliküm lealleküm tettekun) Yani "Ey mü'minler, sizden önce geçen ümmetlere oruç farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Kat'i olarak oruç sebebiyle müttaki olursunuz." Bakara 183.

Şimdi hakikat ehli oruç hakkında on ledünnî hikmet beyan eder :

1-Hakkın rububiyeti, mü'minlerin ubudiyeti ortaya çıkar. Çünkü rahmaniyyet sofrası umuma ait bir nimet olup, o nimetin sahibini takdir edemezler. Mü'minler ise mahza kul olup ancak oruç sebebiyle rahimiyyet sofrasına nail olurlar.

2-Fiili şükürdür. Oruçlu olmadığı vakit rahmaniyyetin hükmüyle bütün nimetleri nefsine ve sebeblere izafe eder. Oruçlu olduğunda, rahmaniyyette mübah olan nimetler haram olur. O zaman nimetlerin sahibi ve maliki mün'im-i

hakiki olan rahîmdir. Kuru ekmeği beğenmeyen ister zengin ister fakir müsavidir, iftar zamanına bir dakika da kalsa emrullahı bekler, iftar eder.

3- İnsanlar maişet yönünden muhtelifdir. Bir kısmı fakir, bir kısmı zengin. Zengin olanlar fakirlerin halini bilmez. Bütün mü'minlerin içerisinde zengin olanlara oruç sebebiyle açlığı tattırır. Fakirlerin halini anlayıp, kalbi merhamete gelip yardımeder.

4- مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ فَقَدْ عَرَفَ رَبَّهُ (men arafe nefsehü fekad arafe rabbehü) sırrını anlar. Kendisine bir rububiyet, bir enaniyyet süsü verir. imanyla oruç tutmasıyla mübahları, hatta suyu bile içemez. Bunların sahibini ve yaratanını anlar. Kendisini, fakir ve aciz kul olduğunu anlaması, hakiki şükürdür.

5-Beşinci hikmet: Nefis kendisini demirden bir vücut tahayyül ettikçe gündüz dünya işlerine saldırır. Kendisinin etle deriden bir fani vucut olduğunu anlamak için rahmet kapısını çalmağa başlar. Manevi şükürle rabbini anlar.

6-Altıncı hikmet : شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ (şehru ramazan ellezi ünzile fiihil kur'anü) ayetinin delaletiyle ramazan ayında Kur'anın inişinin sırrını ve melekutiyyet kuvvetiyle asr-ı saadetteki ashabin hazreti rasûlden dinlediği, yahut cebrailin inişini, yahut ezeli kelamını harfsiz ve sessiz işitmesine sebep olur.

7-Yedinci hikmet : Ahiret ticaretidir. Nisan yağmuru gibi balıklar da cevher olduğu o Kur'anın harflerinin ve ayetlerinin nurlarını müşahede eder. Bütün vücuduna oruç tutturur. Beden dahilindeki makinistlere istirahat verir. أُرْوَاهُنَا

أَجْسَادُنَا (ervahuna ecsadüna) ruhlarımız cesetlerimizdir, sırrına mazhar olur.

8-Sekizinci hikmet: Oruç vasıtasıyla riyazata alışır. Helalden vazgeçtiği gibi, haram lokmaya irtikap etmez. Dahili makineleri nurlanır. Kalb ayağıyla mirac eder.

9-Dokuzuncu hikmet: Şeytan damarları kırılır. Firavunluğu ubudiyyete intikal eder. Nefis zat-ı hakkın nuru olmasıyla kendisine أَنْتَ أَنَا ، أَنْتَ أَنَا (ene ene ente ente) ben benim, sen de sensin , der. Açlık ubudiyyetini tanıtır.

10-Onuncu hikmet: Akıl, kalb, ruh, sır, hafı kuvvetlenir. Samediyet sıfatıyla cemalullahı müşahede eder. Onun için hadisin sonunda "ancak oruçlunun mükafatı benim" buyurmuştur.

Kırksekizinci hadis

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ سَبْعُ آيَاتٍ أَحَدِيهِنَّ بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَهِيَ السَّبْعُ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنُ الْعَظِيمُ وَ
هِيَ أُمُّ الْقُرْآنِ وَهِيَ فَاتِحَةُ الْكِتَابِ

(elhamdülillahi rabbil alemine seb'u ayatin, ihdahünne bismillahirrahmanirrahim, ve hiyes seb'ul-mesani vel kur'anül azim ve hiye ümmül-kur'ani ve hiye fatihatül-kitabi)

Yani "Elhamdülillahi rabbil alemin yedi ayettir Yediden biri bismillahirrahmanirrahim tam bir ayettir. Hem seb'ul mesanî vel kur'anul azımdır. Ümmül kur'an ve fatihatül kitaptr." Kenzü'l-ummal

C-1 No: 2519 "وَيَمْتَعُ الْأَكْفَارُ مِنَ الْطَرَفَيْنِ فِي بِسْمِ اللَّهِ (ve yemneul-ikfara minet tarafeyni fi bismillahi) Yani İmam Şafiye göre surelerin başındaki besmele başlı başına bir ayettir. altı bin yedi yüz on ayettir. Hanefiye göre surelerin evvelindeki bismillah ayet değildir. Surelerin arasını ayırmak için buyurulmuştur. Ayet ise ayet değildir, demek küfürdür. Şafîi ayettir diyor. Ayet değilse ayet olmayana ayet demek, küfürdür. Fakihler her iki taraftan da küfrü men'ederler. Hadis-i peygamberîde ve muhakkıkîn ehline göre müstakil ayettir.

Kenz-i mahfiden alemin zuhuru bismelenin ba'sının

altındaki noktadan zahirdir. Şeyh Şiblî'ye "Senin hakikatin nedir?" dendiğinde cevaben "bismelenin altındaki noktayı" buyurmuştur.

Şimdi marifet-i vücud ve mebde-i alem büyük mushaftır ki, zat-ı hak tilavet-i hal ile bizim üzerimize tilavet etmiştir. Kur'anı okumak tilavet-i kavlidir. Şimdi besmele muahhar haberdır. Mübtedası hazfolunmuştur.

"ظُهُورِ الْعَالَمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ" dir. (zuuhurul alemi bismillahirrahmanirrahim) Ebu Medyen Mağribi hazretleri :

مَا رَأَيْتُ شَيْئًا إِلَّا رَأَيْتُ الْبَاءَ مَكْتُوبًا عَلَيْهِ

(ma raeytü şey'en illa raeytül bae mektûben aleyhi) Yani "Hiçbir mevcud yoktur. Ancak üzerinde ba yazılmıştır." Şu halde nokta-i abd (عَبْد) üzerindeki ب noktası ma'buddur. Şu halde kul ma'buddan ayrılmaz.

Şimdi Allah ismindeki elifden bedel ب = 'ba zahir oldu. Zat-ı Hak kevni ortaya çıkardığında, zatını gizledi. İmam Ali Efendimiz : **إِنْ غِيبَتْ بَدَا وَإِنْ بَدَا تَغَابُ** (in gibte beda ve in beda teğabü) buyurmuştur.

" Sen gaib olursan o zahir olur,
Sen zahir olursan o gaib olur "

Şimdi ب nin noktası kulun vücudu, س kulun nefsi-natıkası sakindir. unsur-u Muhammediye risaletidir.

Allah'a en yakın odur. Bize Allahı bildiren odur. **إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ**

شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ (inne ersalnahu şahiden ve

mübeşşiran ve neziran ve dayen ilallahî) Ahzap-45-46 " Biz seni hakikaten bir şahit bir müjdeleyici ve uyarıcı olara gönderdik "buyurulmuştur.

Kur'anda iki ayette hemze açıktır: **بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِبَهَا وَ مُرْسِيهَا** (bismillahi mecre he ve mürsaha) Hud-41 tecelli-i ef'aldir ki (بِالسَّيِّئَةِ) buyurmadı.

2- **اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ** (Alak-1) Tecellî-i sıfattır.

(كُنْتُ سَعَةً وَ لِسَانَهُ وَ بَصْرَهُ) küntü sem'ahü ve lisanehü ve basarahü sırrıdır.

Hazreti rasûlün sülûkünün başlangıcında tam tevazuu hasebiyle **"اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ"** ikra' bismi rabbike ayetindeki kesra, sülûkünün ortasında **"سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ"** sebbihisme rabbike ayetinde fetha, ve sülûkünün nihayetinde **"تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ"** tebarakesmü rabbike ayetinde zamme okunmuştur. Her şeyh gayb-ı mutlak olmasıyla ulviyyetten ve süfliyyetten haşir hem ancak sen zatını tenzih et. Kudsiyyet makamına gelesin.

Kırkdokuzuncu hadis

الذِّكْرُ الَّذِي لَا تَسْمَعُهُ الْحَفِظَةُ يَزِيدُ عَلَى الذِّكْرِ الَّذِي
تَسْمَعُهُ الْحَفِظَةُ سَبْعِينَ ضِعْفًا

(ez zikrullezi la tesmeuhul-hafezatü yezidü alezzikrillezi tesmeuhu l hafezatü seb(ine di'fen)

Yani "Hafaza meleklerinin işitmediği zikr-i hafi hafaza meleklerinin işittiği zikr-i celiden, Allah katında yetmiş derece daha yüksektir." Kenzül'ummal C - 1 No : 175

Bu hadis-i şerifin esrarı :

Allah'ı zikrin kısımları vardır :

"الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ"

(ellezine yezkürünellahe kıyamen ve kuuden ve aala cünübihim) " O kullarım, Allahı ayakta, oturarak ve yanlarına yattıkları halde de zikr ederler." Al-i İmran -191. Ayakta zikir, lisanın zikridir. Oturarak zikir, rükünlerin zikridir ki : elin zikri : eliyle helalinden maişetini temin etmektir, çünkü " ibadet on kısımdır, dokuzu helal kazanmaktır." Gözün zikri : İbret ki, büyük mushaf olan şahadet alemini tilavet-i hal ile okumaktır. Nefsin zikri: Nefis hangi makamdadır? Emmarede ise levvameye... ta mutmeinneye kadar halen ve fiilen hareketi, nefsin zikridir. Kalbin zikri : İlim, marifet, muhabbet, aşkla vuslatır.

Allahı zikir, maddi-manevi rızkının genişlemesine

sebeptir.

Zikirden vazgeçmek maişetin daralmasına sebeptir.

Şimdi evvela her mü'mine farz olan, Allah'ı bilip zikretmektir. Allah nasıl bilinir ?

"هُوَ اسْمٌ وَاجِبُ الوجودِ الْمُسْتَجْمِعُ الصِّفَاتِ الْكَمَالِيَّةِ وَالْجَلَالِيَّةِ وَالْجَمَالِيَّةِ"

(hüve ismün vacibül vücudil müstecmius sıfatil kemaliyyeti vel celaliyyeti vel cemaliyyeti) Yani, bütün isimleri ve sıfatları toplayan saltanat-ı hakkıyye ve halkıyyeyi havi olan zat vacibül'vücuttur.

Şimdi vücud dört çeşittir :

1-Vacibül'vücuttur ki, zat-ı Haktır.

İsmi Allahtır. İki vechi vardır :

a) Ahadiyyet vechi : Vacibül vücud ki :

"فَوَلَّوْا وُجُوهَكُمْ لِشَطْرِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ" fevelli vecheke şatral mescidil haram yüzünü Mescid-i Harama doğru çevir " Bakara-148 istikbal-i kible burasıdır.

2-b)Cenab-ı hakkın vahıdiyyet vechi : Vücut-u mutlak dır ki : "فَايْتَمَا تُولُوا فَسَمُّ وَجْهٍ اللَّهِ" feeynema tüvellü fesemme vechullahi bu makamdır.

3-Vücut-u izafî : Vücut-u mutlaktan sıfat ve isimlerinin bize cereyanıdır. Mesela : Vücut-u mutlak bir kuldun hayat nurunun cereyanının kesmesi, o kulun ölümüdür.

4-Vücut-u zillî : ki , o da dünyadır.

Şimdi (Allah) kelimesi altı harfi toplamıştır. Dördü açıktır :

1-Baştaki hemze; 2. ve 3. hemezeden sonraki iki lam; 4- bir de he; 5-Allah okuyup da yazılmayan ikinci lamı çeken eliftir. 6-Birisi de Allahın he sinin vavidir. Sonu hüvedir.

(الْأَمْو)

Şimdi ülûhiyyet erkanının manevi unsurları dördtür: Evvel, âhir, zâhir, bâtın. Bütün isimleri toplayan bu dört isimdir. Halkıyyetle zâhir ve bâtın ismini gösteren ikinci lamdır ki, ayan-ı sabitede bütün mevcudatın ilmidir, sıfatıdır. Birinci lam mümkünattır ki, istidatları nisbetinde ikinci lamdan feyz alırlar.

Kulun istidadı şakî ise, ikinci lamdan mudil ismini alır.

Şimdi isimler ikinci lam, mümkinat ki, birinci lam da tasarruf ancak ikinci lamı çeken vahıdiyyet elifidir ki, zâhir ve bâtına hakimdir. Zat-ı ahadiyyet bu alemi sona erdirmek murad buyurduğunda, hakkıyyet ve halkıyyet lamlarını kaldırarak, ortada evvel ve âhir kalır, çokluk fani olur. Allahın elifi he de toplanır. Gayb-ı mutlak olan hüviyyet kalır.

İkinci neş'ede ahadiyyetle tasarruf eder. Dünya neşesinde vahıdiyyetle tasarruf ettiği gibi.

Ellinci hadis

الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَنُ ارْحَمُوا مَنْ فِي الْأَرْضِ
يَرْحَمَكُم مِّنْ فِي السَّمَاءِ

(errahımune yerhamühümür rahmanü irhamü men fil ardi yerhamküm men fis semai)

Yani " Merhamet edenelere rahman rahmet eder. Yerde olanlara merhamet edin, gökteki melekler size merhamet etsin." Kenzül-ummal C- 3 No : 5969

Şimdi besmelede (errahmanü) kelimesi yedi harftir :Elif, lam, ra, ha, mim, nun, mim ile nun arasında elif. Şimdi elif ilim, lam irade, ra kudret, ha kelam, mim basar, nun semi', mim ile nun arasındaki elif hayat.

" رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا " (rabbüs-semavati vel ardi vema beynehümar rahmani la yemliküne minhü hitaben) Nebe' süresi " Semavat ve arzın ve ikisi arasında bulunanların rabbıdır. O rahmandır, o gün insanlar Ona karşı konuşmaya yetkili değildirler. Semavat melekattan mimdir. arz mülkden nundur. Nunun noktasını cer ettiren Elif = bu ayetteki rahmandan murat hayat elifidir. Çünkü altı sıfat hayata bağlıdır. Hayat olmasa diğer sıfatlar fanidir." (küllü kullü maulüd yöldü علی فطرَةِ الإسلامِ ثُمَّ أَبَوَاهُ يَهُودَانِهِ الخ (mevlüdin yüledü ala fitratil islami illa ebevahü yüvevidanihi ..) " Her doğan islam üzerine doğar." Buradaki baba

ruhdur. Ana cesedir. teklife medar olan akıl-bülüğdan ruhunun kemali akıldır. Cisminin kemali cesedir. Elif alemdir. Birdir. İlişği olan murat edilenler nihayetsizdir. Lam iradedir. Birdir. İlişği olan murat edilenler nihayetsizdir. Ra kudret. Birdir. İlişği olan mukadderat nihayetsizdir.

Müfidatın akli nihayetsiz, müfidatın şeyyeti nihayetsiz, müfidatın kahtı nihayetsizdir. Sözlere nihayetsiz, işitmeleri nihayetsiz, görmeleri nihayetsiz.

Şimdi melekût aleminden ruhdur, elest hitabına muhataptır. Sen ma'dum iken ilm-i sabıkın yani ayan-ı sabitede mukteza-yı ilm batan alemlerden tasfiye ederek zahir oldun.

Şu halde ey ruh, halktan bana en sevgili ve en mükerrem yaratık yaratmadım. Seninle alırım, seninle veririrm. Sana mükafat, şana itap. Ancak mükellef sensin. Şimdi zat sıfatlarıyla örtülü, isimleri ekvan ve eserleriyle örtülüdür.

Cenab-ı Hak her kime eserlerinin perdesini kaldırıp isimleriyle tecelli ederse, ekvanda tecelli eden isimlerdir. Ekvan perdesini kaldırırca, ef'al tecellisi olur, tam tevekkül hasıl olur. Ef'al perdesini kaldırırca, vahdette fani olur, tamamıyla muvahhid olur. Şimdi nun: ruh-u hayvani cisimdir ki, kevden meydana gelmiştir. Alem-i mülkdendir. Nunun noktası alem-i ceberuttandır.

Sülûkle tevhid-i zat makamında :

أَرْوَاهُنَا عَصَادُنَا أَرْوَاهُنَا عَصَادُنَا أَرْوَاهُنَا
ervahuna ecsadüna ecsadüna
ervahuna hadis-i şerifinin sırrı zahir olur.

Elhibirinci hadis

الصَّلَاةُ فِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ بِمِائَةِ أَلْفِ صَلَاةٍ وَالصَّلَاةُ
فِي مَسْجِدِي بِأَلْفِ صَلَاةٍ وَالصَّلَاةُ فِي بَيْتِ الْمَقْدِسِ
بِخَمْسِمِائَةِ صَلَاةٍ (رَامُوز)

(essalatü fil mescidil harami bimieti elfi salatın ves salatü fi mescidi bielfi salatın ves salatü fi beytil makdisi bihamsi mieti salatın)

Yani "Mescid-i haramda namaz kılmak diğer mescidlerde yüzbin rekat namaza karşılıktır. Benim mescidimde namaz kılmak diğer mescidlerde bin rekat namaza karşılıktır. Kudüste namaz kılmak diğer mescidlerde beşyüz rekat namaza karşılıktır." Ramuz-218.

Bu hadis-i şerifin ledünnisi :

Şimdi zat-ı hak ilminde tesbit ve ayan-ı sabitede tefrik ettiği ilminde mevcut, hariçte ma'dum olan mevcudatı maddi ve cismi olarak icadım kün emriyle ızhar eyledi.

Kün emri nefes-i rahmandır. Üç harftir. İşba' olduğunda dokuz olur. Kef üç, vav üç, nun üç toplam dokuz oldu. Dokuz felekler meydana geldi. Arş, kürsi, yedi semavat, bunlar kudret arsası üzerine küşad olundu. Bu firkanın sanii ve mucidi ve faili nefes-i rahmandır.

"الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى" errahmanü alel arşisteva Taha-5

Rahman Arş'ı istiva etmiştir, ayeti delildir.

Eflakin devrinden önce dört tabiatler: Sıcak, soğuk, rutubet ve kuruluk hasil oldu. Kuruluktan toprak, rutubetten su, soğukluktan hava, sıcaktan ateş dört unsur hasil oldu. Unsurlardan üç mevalid: Madenler, bitkiler ve hayvanlar meydana çıktı.

Şimdi Ademin cisminin ihtiyacını temin için bunlar önceden yaratıldı.

Sonra: **خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِنْ نَارٍ** (halakal insane min saylsalin kelfahhani ve halakal canne min maricin min nâr) Rahman 14-15 "Allah insanı pişmiş çamura benzeyen bir balçıktan yarattı. Cinleri öz ateşten yarattı" ayetinin işaretleriyle Ademin vücut unsuru dört unsurdan yaratıldı. Vücudun zahiri toprak, su ecel-i müsemmasına kadar bakidir. Batını hava ve ateşten yaratıldı. Dışarıdan gelen hava soğukluk ithalidir. Vücut içinden çıkan zehirli hava ateştir. İhracattır. Şu halde Ademin cismini yirmisekiz harfle süsledi.

" Hak teala çün yarattı Ademi,
Kıldı Ademle müzeyyen alemi"

Yirmisekizin yedisi emmare sıfatlarıdır :

Topraktandır: Hırs, tamah, şehvet, gadab, hased, kin, cimrilik. Yedisi levvamedir. Sudandır: Cehalet, hamakat, yalan, gıybet, çok yemek, çok uyumak, çok cima'dır. Yedisi mülhemedir. Havadandır : Kibir, ucub, riya, fitne, fücür, hile, insanları ifgaldır. Yedisi mutmainnedir : tevazu, sehavet, adalet, şecaat, iffet, kamil iman, salih ameldir. Şimdi nef-i natıkanın ilgisini yirmibir harften kesip, yedi harfle süslemektir.

يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً (ya eyyetühen nef-sel mutmeinne , ircii ila rabbiki radiyeten merdiyyeh) " Fecir süresi-27-28 "Ey huzura kavuşmuş insan, sen ondan hoşnut, o da senden hoşnut olarak rabine dön " emri üzere harfleri kelime yapmaktır. Raziye kelimesi yedidir: Tevekkül, sabır, rıza, teslim, tezekkür, tefekkür, korkuyla ümit arası olmaktır. Burası velayet makamıdır. Marziyye harfleri yedidir : İlim, hılim, irfaniyet, muhabbet, aşk, zevk, sekirdir. Vücutta beyt-i makdis, mutmainne makamıdır. O makamda namaz, emmare, levvame ve mülhemede beşyüz rekata karşılıktır. Raziye makamı, mescid-i nebidir. O makamda namaz, bin rekata karşılıktır. Velayet makamıdır. Marziyye mescid-i haramdır. Nübüvvet makamıdır. O makamda namaz, yüzbin rekata karşılıktır.

